

HAN GJORDE DANMARK OG GRØNLAND RIGERE OG STØRRE

Af Nik. Rosing

Det er mig en ære og glæde at repræsentere mine landsmænd ved denne afslørings-højtidelighed. Jeg retter derfor en tak til komiteen for den lejlighed, der er givet mig, og gratulerer samtidig komiteen til det smukke resultat, man er nået til.

I dag – 30 år efter det store tab, vi led ved hans bortgang – sidder vi ikke med sorg, men med stolthed og respekt for Danmarks og Grønlands store og uforfærdede søn, Kunūnguak eller Kunûte, Knud Rasmussens officielle navn i Grønland, og for det enorme arbejde og de store tjenester, han har gjort for de to lande, og ikke mindst for Grønland og grønlænderne. Han var en stor dansker samtidig med, at han var en stor grønlænder, som ved sine ekspeditioner, bøger samt sin og sine rejsekammeraters indsats udbredte større kendskab om eskimostammerne ud over de to landes grænser. Enten han var i Grønland eller han var udenfor, kredsede hans tanker om den arktiske verden og eskimostammernes fortid, nutid og fremtid. Der lå jo hans livsgerning, og der følte han sig hjemme. Således blev han vor store høvding, der var udrustet med de bedste menneskelige egenskaber, en polarforsker og en etnograf kan eje. Foruden sit for en arktisk rejsende uundværlige kendskab til forholdene og praktiske færdigheder var han enestående kyndig i eskimoiske dialekter, og som følge heraf kunne han bedre end nogen anden trænge ind i den eskimoiske forestillingsverden og tankegang. Han var således ved sit omfattende forfatterskab og mange taler vor udnævnte ambassadør af højeste rang både her i Danmark og mange andre lande. Han var tillige vor dygtige og selvskrevne sagfører, når det gjaldt Grønland for Danmark.

Som en høvding havde han altid på sinde grønlændernes ve og vel materielt og åndeligt. Vi mindes de store tjenester, han har gjort gennem årrækker for polar-eskimoerne, og hans tanker om indførelse af tamrener til Grønland, hvilket først er sket 50 år efter hans omfattende undersøgelser af landområder i Vestgrønland.

Under arktisk kulde og meget vanskelige kår nedskrev han flittigt eskimoiske myter, sagn og sange, den uerstattelige arv, han gav os. Ikke nok med det gav han ved

sine grønlandske bøger os tillige lejlighed til at kende vort store land, vore frænder og den verden, der lå uden for vor egen forestillingskreds.

For at give ham et levende minde i Grønland gav vi vor første folkehøjskole navnet „Knud Rasmussens Højskole“, der hvor hans folkelige oplysende arbejde fortsættes og overgangen til den nye tid formidles.

Det, jeg har nævnt, var rigeligt til, at vi kan kalde ham vor store høvding. Men det, vi grønlandere sætter så meget pris på hos ham, er, at han anså os som sine ligemænd. Hans liv, virke og forhold til grønlanderne var og er et ideal for det dansk-grønlandsk samvirke, som vi i dag og tiden fremover har brug for.

Knud Rasmussen og hans store livsgerning gør Danmark og Grønland rigere og større. Hans liv og virke minder samtiden og eftertiden om, at et liv – trods stadig kamp mod elementerne – kan være så rigt på resultater som hans var.

Derfor vil vi bevare hans minde i ærbødighed.

